

Studiu de specialitate

Cum procedăm pentru a comunica așteptările înalte pe care le avem pentru toți elevii noștri?

*Autor: prof. înv. primar Gulin Ioana
Școala Primară Brănești, Timiș*

Încrederea pe care o are profesorul în șansele elevilor de a avea succes la învățătură influențează modul în care interacționează el cu elevii, lucru care, la rândul său, influențează rezultatele acestora. Dacă profesorul consideră că elevii nu pot progresa, el tinde, fără să vrea, să se comporte în moduri care subminează, sau cel puțin facilitează, progresele elevilor săi. Aceasta este poate una dintre cele mai importante dinamici ascunse ale predării, deoarece ea este de obicei o activitate neconștientizată.

Primii doi pași de urmat în această secțiune descriu măsurile pe care le pot lua profesorii pentru a aborda problema așteptărilor la un nivel foarte general. Pasul nr. 3 se axează pe tonul afectiv, iar pașii nr 4 și 5 se concentrează pe calitatea interacțiunilor.

Pasul numărul 1: Identificați ce niveluri de așteptare aveți pentru elevii dumneavoastră!

Unul din primele lucruri pe care le poate face profesorul pentru a rezolva problema așteptărilor este conștientizarea faptului că el are expectanțe diferite pentru elevi. Este dificil, dacă nu chiar imposibil, ca o persoană să își modifice modul în care gândește despre elevi. Însă este foarte posibil să își modifice comportamentul față de elevi astfel încât toți elevii, indiferent de nivelul de așteptări pe care îl are profesorul pentru ei, să poată beneficia de același tip de comportament în ceea ce privește tonul afectiv și calitatea interacțiunilor. Pentru a proceda astfel, profesorul poate scana mental elevii din clasă, îi poate identifica pe aceia pentru care are așteptări mari, medii sau mici.

Pasul numărul 2: Identificați atitudinile diferite față de elevii nepromițători!

Odată ce profesorul a identificat care sunt acei elevi pentru care nu are așteptări mari, este util să se gândească în ce mod îi tratează diferit pe acei elevi. În privința tonului afectiv, profesorul poate examina dacă îi tratează diferit pe elevii nepromițători: dacă are mai puțin contact vizual cu aceștia, dacă le zâmbește mai puțin, dacă are mai puțin contact fizic și păstrează o distanță mai mare față de ei, dacă are un dialog mai puțin glumeț sau relaxant cu ei. În ceea ce privește calitatea interacțiunilor, profesorul poate examina dacă își tratează elevii nepromițători diferit: dacă îi solicită mai puțin la oră, dacă le pune întrebări mai ușoare, dacă nu încearcă să aprofundeze răspunsurile date de ei, dacă îi răsplătește pentru răspusuri mai puțin riguroase.

Pasul numărul 3: Asigurați-vă că elevii nepromițători primesc indicii verbale și nonverbale, că sunt prețuiți și respectați! Deși este important să fie schimbat tratamentul diferențiat acodrat tuturor elevilor nepromițători, o atenție deosebită îndreptată spre cazurile mai severe va spori șansele de progres concret. Pentru acești elevi în special, profesorul trebuie în mod sistematic și conștient să practice următorul comportament: să aibă contact vizual frecvent cu acești elevi, să le zâmnească atunci când ocazia e potrivită, din când în când să bată elevul pe umăr în semn de încurajare, să păstreze o distanță prietenoasă care să comunice interes, atunci când ocazia e potrivită să poarte un dialog glumeț și relaxant cu aceștia.